

Edebiyatsız bir hayata

HEYHAT

Nisan '13 · Sayı: 1
Kafasına göre çıkar

*"Dürtme içimdeki narı,
üstümde beyaz gömlek var."*

Birhan Keskin

Neler Oluyor Edebi(ha)yatta?

3 Lethe'de Buluşalım

Ezilenlerin Tarihi

"Yaz Oğlum Yaz, Yiğit

4-5 Olan Kaçtı!"

6-7 Kültür Narı

İçimizdeki Şeytan

Edebiyatımızın Sabah

8-9 Yıldızı: Sabahattin Ali

Uzatmalarda Görülen

10-11 Siyahi Düşler

"Muz Cumhuriyeti'nden

12-13 Bildiriyorum"

Sıdika'nın Penceresi'nden

Edebiyatta Kendine Ait

Odası Olmayanlar: Kadın-

14 lar

Edebiyat

15 Postası

*Heyhat:

Ünlem. "Yazık, ne yazık" anlamında kullanılan bir söz.

"Mahzûn gönül heyhât, heyhât şâd olacak mı sanıyorsun?"

Kemani Salih Efendi

HEYHAT'IN MANİFESTOSU

Süpermenlere sindi bebeklere heyhat!

Gece gündüz kariyer planı yapanlara heyhat!

Sosyal ağlarda bilfiil fink atanlara heyhat!

Çokokrem reklamındaki yapmacık mutluluğa heyhat!

Yağmuru, karı, kapalı havayı sürekli yerenlere heyhat!

Azıcık yağmurdan kaçıp şemsiyesini açanlara heyhat!

Şiirleri bir kere okuyanlara heyhat!

Kitapların ara cümlelerini twitterdan, feysboktan okuyanlara heyhat!

Sadece tatillerde kitap okuyanlara heyhat!

Best sellerla yatıp best sellerla kalkanlara heyhat!

Esas oğlanlı esas kızılı mutlu sonlu aşklara heyhat!

Yalnızca bir bedeni sevebilenlere heyhat!

Gökyüzünü yeryüzünün parçası saymayanlara binlerce hayret

Binlerce heyhat!

Ve beğendiğin nesneyi gidip yoklamak, var etmeye çalışmak değil

Onu uzayında bırakmak

Onu uzayında uzun uzadıya seyretmektir heyhat!

NELER OLUYOR EDEBİ(HA)YATTA?

LETHE'DE BULUŞALIM

Nedir lehte efendim?

Lethe, uzun ve acı suyuyla cehennemde Styx nehrinin komşu nehri. İnsanlar acılarını unutmak için şarap içer kanlarına üzüm suyu karıştır unutulardı dünyadaki çilelerini bir an için. Ertesi gün yine acı çekmeye devam ederlerdi. İnsanlığın acısı hiçbir zaman dinmeyecekti.

Ölümün karanlık soluğunu hissettiği zaman karanlıklar ülkesine inerdi ruhlar Styx nehrine yaklaşıp kayıkçının(-charon) gelmesini beklerlerdi..

Ruhlar lethe'nin yanına gelir onun kıyısında oturur ve ağlarlardı çılgınlık yükselecekti ansızın, acı çeken ruhlar içerlerdi suyundan unutulardı geçmişlerini sanki hiçbir şey olmamış gibi. Baktığı zaman insan nehrin sularını acılarının nasıld

akıp gittiğini gördü isyan ve çılgınlık nehir sularıyla birlikte cehennemde karanlık kuyusuna giderdi ve herkes arınırdı acılarından ızdıraplarından...

Lethe'de buluşanlar ne yapar ki?

Ankara Sanat tiyatrosu oyuncusu Gizem Aldemir'le diksiyon ve nefes egzersizleri yapıyor önemli gün ve haftalardaki gibi değil de gerçekten şiir okumayı öğreniyoruz. Kahkahalarla geçen şiir atölyemizde rahatlıyor ve üretiyoruz. Bu üretimimizi haziran ayında hayatını kaybeden Nazım Hikmet, Ahmed Arif gibi önemli şairlerimizin şiirleriyle bir oratoryo ile sizle buluşacağız.

Edebiyat Kolektif tarafından 11 Nisan tarihinde Bedrettin Cömert nazarında "Edebiyatımızın Faili Meçhulleri" anıldı. Bedrettin Cömert Salonu'nda yapılan etkinlikte Zeynep Altiok Akatlı, Eren Aysan, Yard. Doç. Dr. Barış Gümüşbaş, Melike Uzun, Şenay Eroğlu Aksoy gibi isimler konuşmacı olarak yer aldı.

Tüm dünyanın derdinden sıkıntısından kurtulmak mümkün değil ama lethe'yle unutmak mümkün!

EZİLENLERİN TARİHİ

Çanakkale Savaşı'nın yazılmayan tarihi:

“Yaz oğlum yaz, yiğit olan kaçtı!”

Çanakkale Savaşı'na ilişkin egemen Çanlatı, işgale karşı yürütülen bir kurtuluş savaşı öyküsüdür. Oysa gerçekte, Çanakkale Savaşı'nın Kurtuluş Savaşı ile bir alakası yoktur.

1960'larda, Anadolu'da bir dağ köyü... Öğrencilerine “Dedelerinize seferberlik anılarını anlattırın ve bunları getirip sınıfta okuyun” diye ödev veren köy öğretmeni, belli ki düşüncesiz biriydi. Bu köylerden seferberliğe katılanlar dönememiş, resmi tarihe “şehit” diye geçmişti. Sarıkamış'ta, Yemende, Çanakkale'de “şehit” düşenlerin mezarı bellisiz olmuş, hastalığa tutulup gözlerinin ferisi sönük halde dönebilenler de birkaç hafta içinde canını teslim etmişti.

“Şehit”lerin ocakları sönmüş, soyları kurumuş, bağları dağ olmuş; köyde hayat asker kaçakları, bedelliler ve engelliler sayesinde devam edebilmişti. Öğretmenin ödev verdiği çocuklar, dedelerinin askerden kaçması sayesinde hayattaydı.

Tüm bunlardan habersiz olan Tombalak Yusuf, akşam dedesinden seferberlikte yaşadıklarını anlatmasını istediğinde, Dede Yusuf, Çanakkale cephesine götürülecekken nasıl kaçtığından, kaçaklığında komşu aşiretlerin ağalarının yanında hizmetçilik yaparak saklandığından söz edecek, “Dede ben bunları nasıl yazayım” diye, anlatılanları yazmayı reddeden torununa da, “Yaz oğlum yaz, yiğit olan kaçtı” diyecekti.

Tombalak Yusuf'un utandığından yazmadığını, yoksul halkın ne yaşadığını kayda geçmek gibi bir derdi olmayan resmi tarih zaten yazmayacaktı. Resmi tarih, Osmanlı'nın yem olduğu, daha doğrusu Osmanlı'yı yönetenlerin Anadolu halkını ve ülkeyi yem haline getirdiğı emperyalistler arası paylaşım savaşının bu dramatik cephesinden bir diriliş ve kurtuluş destanı uyduracaktı.

Çanakkale neyin kurtuluşu?

Çanakkale Savaşı'na ilişkin egemen anlatı, işgale karşı yürütülen bir kurtuluş savaşı öyküsüdür. Oysa gerçekte, Çanakkale Savaşı'nın Kurtuluş Savaşı ile bir alakası yoktur. Anadolu toprakları üzerindeki işgali püskürten Kurtuluş Savaşı'nın bütün cephelelerinde ölen “Türk askeri” 10 binin altında iken, Çanakkale Savaşı'nda ölenlerin sayısı 60 binin üzerindedir. Çanakkale cephesinde yaşanan kanlı çatışmalar, I. Dünya Savaşı'nın ya da daha doğru bir ifadeyle I. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın bir parçasıdır.

Fransız üslerini topa tutan Alman gemilerini sahiplenip daha sonra da Rus limanlarına saldırtarak I. Dünya Savaşı'na giren ve böylece Rusya, İngiltere ve Fransa'yı savaşa davet eden de Osmanlı'nın kendisidir.

Anadolu'da işgale karşı ulusal kurtuluş mücadelesi ancak Çanakkale Savaşı'ndan 4 yıl, I. Dünya Savaşı'nın sonlanmasından

da 1 yıl sonra, 1919'da başlayacaktır.

“Milli destan” diye sunulan Çanakkale Savaşı'nda, Osmanlı ordusunu yöneten komuta kademesinin tepesinde bir Alman komutanı, Mareşal Liman von Sanders yer almaktadır.

Hiçbir zaman doğruluğundan emin olunamayacak resmi verilere göre Osmanlı ordusundan 50-60 bin kişinin öldüğü 200 bine yakın kişinin yaralandığı, bir o kadar can kaybının da karşı tarafta yaşandığı savaş, İngiliz ve Fransız güçlerinin geri çekilmesini sağlayarak Osmanlı'nın I. Dünya Savaşı'ndaki tek askeri başarısı diye tarihe geçmiştir.

Bu başarı Osmanlı'ya kaybettiği toprakları geri kazandırmamış; Osmanlı'nın I. Dünya Savaşı'nı kaybedip işgal edilmesine, Çanakkale kapısından geçemeyen İngiliz ve Fransız güçlerinin Ortadoğudan Anadolu'ya Osmanlı topraklarını işgal etmesine de engel olamamıştır. Çanakkale savaşında Osmanlı'nın eline geçen, sonradan bir “milli onur” meselesi haline getirilen uçsuz bucaksız şehitlik olmuştur.

Egemen söylem bu büyük yıkımı sorgulamak yerine, Alman emperyalizmi lehine İngiltere ve Fransa'ya bir süreliğine kök söktürmüş olmakla övünür. Çünkü o dönemde Osmanlı-Türkiye egemenlerinin çıkarları Anadolu halkları aleyhine Alman emperyalizminin çıkarları ile bütünleşmiştir. Herkes kendi çıkarları çerçevesinde geçmişi yorumlamakta, buna da “tarih” demektedir.

Tombalak Yusuf'lar da kendi dedesinin

anlattıklarını yazmaktan utanmamalıdır...

Savaşın yazılmayan cephesi

Yarı sömürgeleşmiş Osmanlı'da iktidara gelen İttihat Terakki'nin, emperyalistler arası kapişmayı fırsata çevirerek imparatorluğu yeniden canlandırma hayaliyle Birinci Dünya Savaşı'nda Alman emperyalizminin işbirlikçiliğine soyunması, bu toprakların halkları açısından felaket anlamına geliyordu. Osmanlı devleti ile Almanya'nın çıkarları, Osmanlı egemenliğinde yaşayan halklar aleyhinde bütünleşmişti.

Osmanlı'nın ayrılıkçıları Almanya'nın da hasmıydı. İngiliz emperyalizmi ile Alman emperyalizmi arasındaki çekişmede, uluslaşma hareketleri İngilizlerce desteklenen ve Almanya'yla ters düşen Ermeniler, Alman genelkurmayının planlanmasında doğrudan rol oynadığı “tehcir” ile katledildi.

1915'ten önce Anadolu'da 1 milyon 500 bin Ermeni yaşarken, bu sayı 1915'ten sonra 70 bine düşecekti.

Osmanlı sarayının “Etrak-ı bi la idrak” (akılsız Türkler) ve “Ekradı bi la idrak” (akılsız Kürtler) diye andıkları ise Alman emperyalizminin çıkarları uğruna Sarıkamış'ta, Yemen'de, Çanakkale'de ölümüne sürüldüler. Bir kısmı bir emperyalizme kalkan olmak için bir başka emperyalizmin kurşunlarının önüne sürülerek, çoğu da açlıktan ve hastalıktan öldüler.

Ali Ergin Demirhan

KÜLTÜR NARI

Ne Okusak?

ICE TEMELKURAN (2013) BİZ BURADA DEVRİM YAPIYORUZ SİNYORİTA

Devrim... Kimine göre devrim bir hayalden ibarettir, ulaşılmaz, imkansız bir düş- tüt; kimine göre de ulaşılmaz ge- rekken bir hedeftir. Devrim, uğrunda bedeller ödenen bir amaçtır.”Biz Burada Devrim Ya- pıyoruz Sinyorita” bahsi geçen iki kesime de hitap eden bir kitap. Devrimi bir hayal olarak görenler hayal olmadığını görecekler bu kitapta. Devrimi amaç edinenler ise bir devrimin nasıl gerçekleştiğine, bir devrimin nasıl yapıldığına şahitlik edecekler. 21. yüzyılın ilk devrimini anlamlandırabil- mek adına okunmaya değer bir kitap.

YASTIK ADAM (ANKARA DT) MARTİN MCDONAGH, YÖNETEN: İLHAM YAZAR

Ankara Devlet Tiyatrolarının bol ödüllü oyunu Yastık Adam, daha perde açılır açılmaz sizi büyüüne almayı başarıyor. Oyun boyunca süren gerilim oyunda anlatılan çeşitli hikayelerle de destekleniyor. Katuryan kardeşlerin farklı hikayesi güzel oyunculukla birleşince ortaya enfes bir oyun çıkıyor. Tiyatro sezonu henüz kapanmamışken Yastık Adam oldukça iyi bir tercih olacaktır.

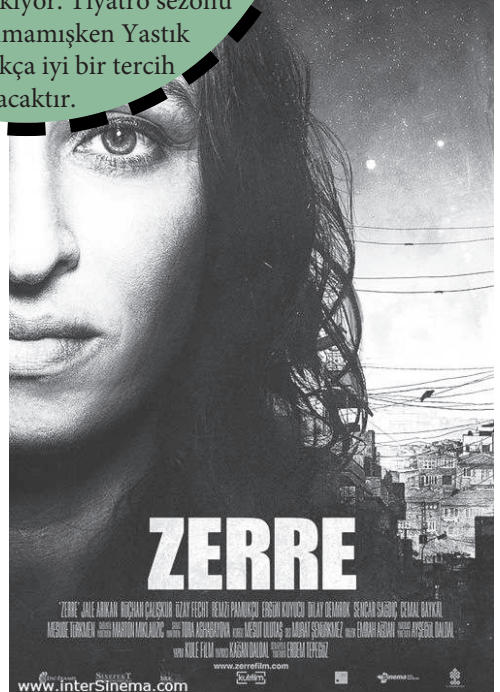

durmanız. ”Zerre” böyle bir hikayeyi anlatıyor bize. Zeynep ve küçük kızının zorluklarla dolu hayatına tanıklık ediyoruz bu filmde. Senaristliğini ve yönetmenliğini Erdem Tepe- göz’ün üstlendiği film, aynı zamanda yönetmenin ilk filmi olma özel- liğini de taşıyor. Şuan vizyonda- ki en ses getiren filmlerden olan Zerre’yi kaçırmamak la- zım!

Ne İzlesek?

ZERRE (2013) ERDEM TEPE- GÖZ

Zordur hayta tutunmak büyük şehir- de, kurtlar sofrasında. Hele birde kadın- sanız ve küçük bir kızınız varsa... İki kat daha zorlaşır kendi ayaklarınız üzerinde

BİLKENT KİTAP FESTİVALI ANKARALILARLA BULUŞ- YOR!

Ankara'da sık gerçekleşmeyen etkinliklerden bir tanesi de kitap fuarı. Bilkent Üniversitesi bu konudaki eksikliği fark etmiş olacak ki, üniversite bünyesinde bu yıl ilki gerçekleşecek olan bir kitap fuarı düzenliyor. Edebiyat Topluluğu ve Sanatsal Etkinlikler Topluluğu'nun birlikte düzenlediği fuar, 29-30 nisan ve 2-3 Mayıs 2013 tarihleri arasında Bilkent Üniversitesi merkez kampüsünde gerçekleştirilecek ve fuar geleneksel bahar şenliği Mayfest kapsamında Bilkent Kitap festivali ismini alacak. Everest Yayınları, Can Yayınları, Ötüken Yayınları gibi birçok yayınevinin kitaplarının yer alacağı bu fuar alışılmışın dışında açık havada gerçekleştirilen bir kitap fuarı olacak. Bunun yanında Murat Menteş, Bekir Coşkun, Ercan Kesal gibi isimlerle de söyleşiler yapma fırsatı bu fuar sayesinde yakalanmış olacak. Ankara'nın bahar aylarına farklı bir soluk getirecek olan bu fuar başkentli okurları bekliyor.

8. İŞÇİ FİLMLERİ FESTİVALI BAŞLIYOR!

1-7 Mayıs 2013 tarihlerinde İstanbul, Ankara ve İzmir ve Diyarbakır'da eş zamanlı olarak başlayacak olan 8. Uluslararası İşçi Filmleri Festivalinde bu yıl 'Sınırdan

Yaşamak' teması ile 15 farklı ülkeden toplam 54 film gösterilecek. Festival Türkiye ve dünyanın dört bir yanından, emekçilerin yaşamlarını ve mücadele deneyimlerini izleyicilerle buluşturmayı ve ülkemizde işçi filmi üretimini özendirilmeyi amaçlıyor. Ankara'da açılışını yönetmen Abolfazl Jalili'nin katılımıyla Toprağın Dansı filmiyle yapacak olan festival, gösterimlerini Büyülü Fener, Kızılırmak Sinemaları, Cer Modern, Halkevi şubeleri, Roxanne Cafe gibi birçok yerde birden yapacak.

Festival programıyla ilgili detaylar ise; <http://www.iff.org.tr> adresinde!

8. ULUSLARARASI İŞÇİ FİLMLERİ FESTİVALI
1-7 MAYIS 2013

GÖSTERİM SALONLARI

- AYRUPA
- FRANKSİZ KÜLTÜR MERKEZİ
- YEŞİLCAM SINEMA
- AYVALI GEÇİT SINEMA SALONU
- İSTANBUL HALKEVİ
- KOLEKTİF KÜLTÜR MERKEZİ

ANADOLU

- KAZIM KOYUNCU KÜLTÜR MERKEZİ
- KADIMY HALKEVİ
- NAZIM HÜKMET KÜLTÜR MERKEZİ

DÜZENLEYENLER

- DIŞK / İNŞEİM / İBİK / DEY SAĞLIK / İDOK BİRLEŞİM METAL-İŞ
- TÜRKİŞ HAVA-İŞ / TÜRKİŞ PETROL-İŞ / TÜRK-İŞ TEZ-NÖR-İŞ
- RESK SES / TTB / HALKEVLERİ / SENDİKA.ORG

ENİŞİM www.iff.org.tr | festiv@sendika.org

SINIRDA YAŞAMAK!

İÇİMİZDEKİ ŞEYTAN

Edebiyatımızın Sabah Yıldızı

Sabahattin Ali

Mart 1948'de Bulgaristan sınırına doğru yol alan kırık dökük bir kamyonetin içinde iki kişi vardı. Bunlardan biri 41 yaşındaydı.

Dostlarının anlattığına göre;

Evhamlı bir baba, sohbetine doyum olmaz bir adamdı.

1931 yılında bir ihbar sonucu Türkiye Komünist Partisiyle ilişkisi olduğu gerekçesiyle tutuklanmış, üç ay hapis yatıktan sonra beraat etmişti.

1932 de Konya'da öğretmenlik yaparken "Kuyucaklı Yusuf" adlı romanını burada yayımlanan "Yeni Anadolu" Gazetesinde tefrika etmeye başlamış.

1932'de Atatürk'e hakaret eden bir şiri dost meclisinde, defalarca okuduğu gerekçesiyle ihbar edilmiş, yeniden tutuklanmış, savunması gerçekçi bulunmamış, mahkemeye gösterdiği şahitler kabul edilmemiş, dava gizli celselerde görülmeye başlanmıştı. Cezası 12 ay olarak açıklanmış, temyizden sonra 14 aya çıkarılmıştı.

Mart 1948'de Bulgaristan sınırına doğru yol alan kırık dökük bir kamyonetin içinde, iki kişi vardı. Bunlardan biri;

Dört ay Konya, altı ay Sinop cezaevinde yatmış. 1933 de cezasının bitmesine bir ay kala çıkarılan afla serbest bırakılmış,

Mahpushane Türküsü adlı Aldırma Gönül/ Başın Öne Eğilmesin diye bilinen şiirini Sinop Cezaevi'nde yazmış olundu.

1940'da ikinci romanı "İçimizdeki Şeytan"ı yayımlamış, dönemin muhafazakâr kâlemlerinin saldırısına maruz kalmış, açtığı hakaret davasını kazanmasına rağmen Milli Eğitim Bakanlığı emrine alınınca istifa ederek geçimini kalemiyle sağlamaya karar vermişti.

Mart 1948'de Bulgaristan sınırına doğru yol alan kırık dökük bir kamyonetin içinde iki kişi vardı. Bunlardan biri

Aziz Nesin ve Rıfat Ilgaz'la çıkardıkları "Yazarları Hapiste olamadığı zamanlarda çıkar" notuyla yayımlanan "Marko Paşa" adlı mizah dergisi 100 binin üzerinde satmaya başlayınca defalarca yasaklanıp, toplatılmış, yazıları soruşturmaya uğramış olundu.

Marko Paşa'nın kapatılmasının ardından Malum Paşa, Merhum Paşa, Hür Marko Paşa, Mazlum Paşa, Yedi Sekiz (Hasan) Paşa, Öküz Mehmet Paşa, Ali

MATYER İNİZİMİÇİ

Baba gibi dergilerle muhalif tutumunu sürdürmüŝ,

1947’de kesinleşmiş bir cezasını çekmek için üç ay hapis yatmış, aynı yıl Sırça Köşk adlı hikâye kitabı. Bakanlar Kurulu kararınca toplatılmış,

1948’de Mehmet Ali Aybar’ın çıkarıldığı “Zincirli Hürriyet”teki bir yazısından dolayı başlatılan kovuşturma sonrasında, yorgun düşüp yazmayı bırakarak kamyon nakliyeciliğine başlamış,

Tam da o günlerde tek kurtuluşun yurtdışına çıkmak olduğunu düşünmeye başlamış olandı.

Pasaport başvurusunun reddedilmesinden sonraki bir gün, 29 Mart 1948’de kamyonuna atlanmış ve Kırklareli’ne doğru yola çıkmıştı.

Mart 1948’de Bulgaristan sınırına doğru yol alan kırık dökük bir kamyonetin içinde, iki kişi vardı.

Bunlardan biri, Kürk Mantolu Madonna adlı romanında

“İçinde hakikaten sevmek kabiliyeti olan bir insan hiçbir zaman bu sevgiyi bir kişiye inhisar ettiremez ve kimseden de böyle yapmasını bekleyemez. Ne kadar çok insanı seversek, asıl sevdiğimiz bir tek kişiyi de o kadar çok ve kuvvet-

li severiz. Aşk dağıldıkça azalan bir şey değildir.”

diyendi.

Mart 1948’de Bulgaristan sınırına doğru yol alan kırık dökük bir kamyonetin içinde iki kişi vardı. Bunlardan biri

Ali Baba dergisinde yayımladığı “Ne Zor Şeymiş” başlıklı yazında “Çalmadan, çırpmadan bize ekmeğimizi verenleri aç, bizi giydirenleri donsuz bırakmadan yaşamak istemek bu kadar güç, bu kadar mihnetli, hatta bu kadar tehlikeli mi olmalıydı” diyen Sabahattin Ali’ydi.

12 Ocak 1949 günlü gazetelerde ‘Hudduttan Bulgaristan’a kaçarken öldürüldü.’ denilen Sabahattin Ali.

Bugün, onun öldürülüşünden 65 yıl sonra burada onu hatırlar/hatırlatırken bir kez daha düşünüyorum;

Mart 1948’de Bulgaristan sınırına doğru yol alan kırık dökük bir kamyonetin içinde iki kişi vardı. Bunlardan biri Hanende Melek, Gramafon Avrat, Kağrı, Değirmen, Kafa Kağıdı, Duvar, Ayrın, Arabalar Beş Kuruşa adlı unutulmaz öykülerin yazarı Sabahattin Ali’ydi ya diğeri...

Şenay EROĞLU AKSOY

Bu yazı 11.04.2013 tarihinde Beytepe’de yapılan “Bedrettin Cömert Anısına: Edebiyatımızın Faili Meçhulleri” etkinliğinde yazarı tarafından sunulmuştur.

Uzatmalarda Görülen Siyahi Düşler

Çıkmış sel sularında yürüyüş yapıyor-
sun
dolunaydan kalma dolular orana bura-
na çarpıyorlar
yalnız kötülerin yaşadığı sokaklarda
güzelliğin yaşlandırıyor, belki de bu
yüzden sel sularına
özeniyorsun, yaşlanıyorsun ama kırma-
dan
yaşlanıyorsun ama gökyüzü de buna
onay veriyor
sel suları seni önüne katarken
arkanda kalan bambu da boy veriyor
derinlere.

Hışımınla uyanılmış o yazık sabahlarda
ellerine çizdiğin ufak bir okyanus
bedenini boğmaya yetiyor, çıkıyor tam
o sırada
hükümünü alan idamlık gibi
ruhun,bedenin denilen o harikulade
aritmetikten
çıkıyor ve sel sularında uzun boylu yü-
rüyüşler yapıyor
uzanılmıyor sana,
uzay buna alınıyor, uzay bunu hakaret
olarak kabul ediyor
ben bunu nasihat,
coğrafya tazminat

aşk, aşksa heyhat kabul ediyor
ağzıma yalnızlığın hücum botları çıkar-
ma yaparken
uzay yine alınıyor ve bunu tahribat sa-
yıyor.

“Bebeğim, dünyanın bütün gözyaşları
birleştiler, birleştiler ve gözlerden ayrıl-
mayı talep ettiler, onaylanacaktır bu da
onaylanmalıdır, bir bambu ayrılmak ist-
tiyorsa ormanından ayrılıp yalnızlığının
acısını bütün falezlerde intihar edilebile-
cek en revaç saatlerde yaşamak istiyorsa
yaşamalıdır, bebeğim bütün gücünle çe-
kip çıkarırken -asla çıkmasın diye gece-
lerce aya, güneşe yağmura, kara, dağlara
hatta tanrıya yalvardığım- bedenimden
bedenini sende öyle yapmıştın, istemiş-
tin ve bu şarkıların aksine, zor erişilen
ideallerin aksine, akislerde unutilan o
kambur hayallerimin aksine yetmişti,
yazıyla da yetmişti sayıyla da, her yerde
gidişinin şangır şungur dağıttığı yüzüm
vardı, yüzyıllarca sürecektir aramalarda da
bulunamayacaktın, bu seni arayanların
yetersizliğinden, işlerini kötüye kullan-
malarından işlerini savsaklamalarından
da değil arayanlara haber vermesem de
seni bulmuştum, hatta son bir arzuyla
sevda cümlelerinde kaybolup aşk de-
nilen açlığım sende “yürürlüğe girsin”
diye uğraşmaya da hazırdım. İstemiştin
ve bu yetmişti, o karanlık gecede son kez
göz göze geldiğimizde “dur! Kimseye
söyleme, kendine bile, görmezlikten gel
beni, tanımlamaktan vazgeç beni tanı-

maktan da vazgeç sessizce gideyim sen
sonra yüzyıllarca sesle kalabilirsin sesli
sesli ağlayabilirsin bile” demişti gözlerin.
Sonra hiç ses çıkarmadım. Alkışlamak
geçti içimden bu sonuçsuz ama tutku
dolu kovalamacayı. Bir yaprak dalından
ayrılmak vaktinin geldiğini düşünüyorsa
bir dağ patlamaya hazırlık yapıyorsa,
ayrılık yaşanmalı patlama gerçekleşme-
lidir. Öyledir, onun içindir ki
dünyanın bütün gözyaşları birleştiler ve
gözlerden ayrılmayı talep ettiler bebe-
ğim”

Çıkmış sel sularında yürüyüş yapıyor-
sun
dolunaydan kalma dolular da hala ora-
na burana çarpıyorlar
uzayı hoş gör, sakinleşecektir
“her düzen yıkılmalıydı zaten”
yüzünü yıkarken bunu mırıldanıp dur-
dum
coğrafya gücendi doğrusu hatta korktu
bir beden anatomisi nasılsa, gezegen
nasıl gözücüyorsa -hoş görmem gere-
ken-uzaydan
bir ayrılık da öyle gözücüyor oturmuş
yemyeşil çimleri
kıp kırmızı kanla sakinleştirirken,
çıkılmışsın sel sularında yürüyüş yapı-
yorsun,
artık anlıyorum
sen gezegeni de ihanetine ortak ediyor-
sun.

Eren ŞAHİN

“MUZ CUMHURİYETİ’NDEN BİLDİRİYORUM”

Her gün öyle şeyler oluyor ki bunlar “bu ülkede olmaz yea, bunlar gerçek olmaz yea” diye sağda solda konuşmamasın sevgili üniversiteli. Haklısın tabisi olmuyor böyle şeyler hepsi bu ülkede oluyor gibi gösterilmeye çalışan dış mihrakların oyunu. Muz Cumhuriyetinden öne çıkan başlıklar:

DEMOKRAT REKTÖR TERÖR SAÇTI

Yıllarca rektörlük görevine gelemeyen M.T. rektörlük görevine geldiğinde demokrasi şovu yaptı. Yıllarca jandarmasının, çevik kuvvetin fink attığı, sayısız gaz bombalarının havada uçtuğu üniversitede, artık bu vahşetin yaşanmayacağına söyledi. Bir süre sonra üniversitedeki bu ortamdan sıkılan rektör çevik kuvvetleri, TOMA’ları hatta eşeğin kulağına karpuz suyu kaçıracak plastik

mermileriyle amfi, kütüphane ayırmaksızın bütün öğrencileri bir güzel biber gazıyla yıkadı. Sayın M.T’yi kutluyor, başarılarının devamını diliyoruz.

AHLAKSIZ ŞAİRLERDEN ATAYİZ PİYANİSTLERE

“Irmaklarından şaraplar akacak” diyorsun

Cennet-i alâ meyhane midir?

‘Her mümin’e iki huri’ diyorsun

Cennet-i alâ kerhane midir?

Ömer Hayyam

Bilmem kaç yüzyıl önce yazılmış bu şiir gündeme bomba gibi düştü. Dünyaca ünlü piyanistin bu dizeleri sosyal medyada paylaşması ve dini inancının olmadığını açıklaması üzerine sosyal

medyada kopan tufan soluğu adliye koridorlarına taşındı. Sonuç 10 ay hapis cezası. Sayın savcıcıyı ve sosyal medyada üstüne düşen görevi yerine getirmiş yurt sakinlerini tebrik ediyorum ve ben de acilen sansürlenmesi, yasaklanması hatta yakılması gereken bir şiiri ihbar etmek istiyorum;

”Cennet cennet dedikleri birkaç köşkle birkaç huri

İsteyene ver sen onu bana seni gerek seni”

Yunus emre

Aaaa durun yahu zaten sansürlenmiş bu da.

TEK BİR ŞEYE İHTİYACIMIZ VAR

Efendim bildiğiniz üzere devletimizin dil, renk, cinsiyet ayırmadan hatta abartıp çocuk, yaşlı, hayvan demeden adil bir şekilde hem de hiç kısıtlamadan ücretsiz şekilde dağıttığı ”organik biber gazı” ,tazyikli su, cop şekil değiştirerek halka geri döndü. Toplumsal müdahale araçları geçtiğimiz günlerde halka gül suyu sıkarak sevgisini gösterdi. Önceleri korkuyla kaçan vatandaş sonra “ aaa ne güzel gül suyu kokuyor resmen organik yahu” diyerek şaşkınlığını belirtti. Uzun süre telaş gözlemlenen şehirde insanlar “mis gibi kokuyoruz valla tek ihtiyacımız buymuş” diye sevinçle sokakta koşturmaya başladılar. Günün sözü ise 79 yaşındaki Gülseren teyzeden geldi “ polis bu yavrım sever de döver de”

AVM’SİZ BİR HAYAT OLUR MU?

“Olmaz tabi cınım yaa” diyenlere yetkililerden müjdeli haber geldi. Birçok önemli filmlerin gösterimin yapıldığı, sinema tarihi ve insanların hatıralarında önemli yer tutan tarihi Emek Sineması yıkılıyor. Ee bizim bununla ne alakamız var diye AVM’de yaşayan genç, yıkılıp sana muhteşem büyüklükte ve parıltıda yeni yaşam ortamı sunulacak. Emek Sineması da AVM’nin en ücra köşesinde yerini alacak. Bu olayı protesto etmek isteyen 4 genç geçtiğimiz günlerde AVM’de bir protesto gerçekleştirdi. Mangal yakıp türkü söyleyen gençler “bu koca binaları dikiyorlar ne yeşillik kaldı ne top oynayacak yer. Neredeyse her mahallede bir alışveriş merkezi var. Bize dayatılan bu kültür reddediyoruz. Her hafta Çarşamba günü şehrin farklı alışveriş noktalarında eylemlerimize sayımızı arttırarak devam edeceğiz” dediler. Konu üzerine yorum yapmıyor arkadaşlarıyla tartışmak üzere seni yalnız bırakıyorum...

Edebiyatta Kendine Ait Odası Olmayanlar: *Kadınlar*

Tarih boyunca kadın bedenini bir nesne olarak gören ve ona kendine ait bir arzu alanını yasaklayan ataerkil söylem içinde gelişen edebi eserlerin çoğunda kadın; eş, anne, sevgili olarak temsil edilmiş ve sürekli baskı altında tutulmuştur. Türk edebiyatında da uzun yıllar boyunca kadınlar belli çerçevelere hapsedilerek anlatılmıştır.

Türk edebiyatının en önemli eserlerinden biri olan Dede Korkut Hikayeleri'nden başlayarak kadınların edebi eserlerdeki konumuna bakacak olursak fedakar anne ya da eş ve ahlaklı, disiplin altına alınmış olduklarını görürüz. Deli Dumrul hikayesinde eşinden canını isteyen Deli Dumrul'a, eşi sorgusuz sualsiz canını vermeye hazırdır ve bu oldukça olağandır. Divan edebiyatına baktığımızda da bu edebiyatın erkek egemenlikten kurtulmadığını görürüz.. Gerek kadın şairlerin azlığı gerekse de işlenen konular bakımından kadınlar hayli geri konumdadır. Şiirlerde sevgili aşğa yüz vermeyen, vuslatın mümkün olmadığı kadınlardır. Bu anlayış dönemin kadın şairlerine de yansımış onlar da şiirlerinde erkek egemen dilden kurtulamamışlardır.

Edebiyatımızda kadına bakış Tanzimat döneminden itibaren yavaş da olsa değişmeye başlar. Batının edebiyatının örnek alınmasıyla birlikte romanlarda kadınların psikolojik ve sosyolojik tahlilleri yapılmaya çalışılmış fakat romantizmin de

etkisiyle ileri bir safhaya varılamamıştır. İçinde zıtlıkları barındıran romantizm, kadına bakışta da bunu göstermiş iyi ve kötü kadın yaratılmış ve ideal olan ise evine, eşine bağlı, ahlaklı kadınlar olmuştur. Milli edebiyat dönemine doğru geldiğimizde artık kadın yazarların seslerinin yükseldiğini, çeşitli yayınlar çıkardıklarını görürüz. Dönemin en ünlü ismi kuşkusuz Halide Edip Adıvar olmuştur. Halide Edip, hem siyasi kişiliğiyle hem de yazdığı romanlarla farklı bir kadın modeli sunmuştur. Bu dönemde de kadınların bir ideolojiyi anlatması bakımından yeterli bir tahlilini görmek tam anlamıyla mümkün olamamıştır.

1950 sonrasında günümüze bakacak olursak; dönemin başlarında eser veren Yaşar Kemal, Orhan Kemal, Fakir Baykurt gibi isimler eserlerinde fedakar, cinsellikten uzak kadınlar yaratmışlardır. Fakat 1960'lı yıllara geldiğimizde edebiyatımız en önemli kadın yazarlarını yetiştirdiğini görürüz. Tomris Uyar, Sevgi Soysal, Tezer Özlü, Latife Tekin ve nice isim eserlerini vermiş, 68 hareketiyle birlikte kadının var olma mücadelesi, kimlik, cinsellik problemi gibi birçok konu edebiyatımıza taşınmıştır. Kadınların kadınları daha iyi anlatıp anlatamayacağı tartışmaları ile bir "kadın edebiyatı" sorunu hala tartışıla gelmektedir. Erkek egemen zihniyetin bulunduğu her alanda kadınların var olma mücadelesi her alanda olduğu gibi edebiyatta da olmuştur ve devam etmektedir...

ÇOCUKLAR ÖLDÜ

Çocuklar öldü bir gece ansızın
Bütün kara parçalarında kana
bulandı çocuklar
Afrika hariç değil.
Ölümlle sevişirken bedenleri
Büyüklerin elleri yetişemedi
onlara
Küflü ve iğreti bir koku yayıldı
sokağa
Sokağın başına ya da sonuna
değil ama
Tam ortasına
Sokakları تنها eden çocuklar
öldü sokak ortalarında
Amerika Birleşik Devletleri'nde,
Mısır'da,
Tunus'ta,
Filistin'de.
Radyolarda acı bir ses yankılandı.
Sayın seyirciler, çocuklar öldü bu
gece
Afrika hariç değil ama.

Fethiye Özsoy

KİMLİKSİZ

Şiir

Kimliksiz bir şiir size
Gelecekte geçmişe
Günün her saatleri
Güneş görecek gözleri
Çiçeklerle süslenecek
Umut dolu kalplere
Eylemlerle büyüyecek
Sadece inanların
Hayallerle yaşayanların
Saygın Ünel

Bu

sayfa

genç şairlerin!
Eğer varsa senin
de yazdığın-çizdiğin,
paylaşmak istersen şayet,
kolektifedebiyat@
gmail.com'a bir
mail at.

